

عنوان مقاله:

رتوریک جابجایی و مفصل بندی در گلستان سعدی

محل انتشار:

مجله مطالعات زبانی و بلاغی، دوره 15، شماره 36 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسندگان:

Omer Mohammad Saeed - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی قرارداد مشترک دانشگاه کردستان و دانشگاه سلیمانیه، سلیمانیه، عراق.

Parsa Yaghoobi Janbeh saraei - استاد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران (نویسنده مسئول)

خلاصه مقاله:

در هر متنی دو سطح از ابهام ترجمه و نسبت وجود دارد که مبنای تبیین رتوریک آن متن از منظرهای مختلف متن کاوی اعم از فرمالیستی و گفتمانی است. در اغلب متن های کلاسیک سطوح مذکور ابهام، کم و بیش توأمان وجود دارند؛ اما در برخی از متن ها، یک سطح بر دیگری چربیده است. گلستان سعدی از جمله متن هایی است که اساس رتوریک آن بر پایه ابهام نسبت و انواع جابه جایی و مفصل بندی سامان یافته است. در این نوشتار، رتوریک گلستان یا مواجهه مولف-راوی با شنونده / خواننده بر مبنای ابهام نسبت بر سازنده آن متن در قالب انواع جابه جایی و مفصل بندی زبانی روایی دلالت یابی، طبقه بندی و تفسیر شده است. مبنای تحلیل، مفاهیم و اصطلاحات چند حوزه ارتباط شناختی همچون معناشناسی، بلاغت، روایت شناسی و گفتمان کاوی است. نتیجه نشان می دهد که بنا به وجه غالب ابهام نسبت در گلستان، مولف-راوی متن از چهار شکل دلالت ورزی توسیع / شناورسازی، پیش اطلاع رسانی، پیوند / التقاط و تکرار / انباشت جهت تبادل معنا یا انتقال «پیام-نیرو» بهره برده است که برخی از این موارد ضمن ایجاد تنوع حاوی نوع گشودگی و چندصدایی بوده؛ بر همین اساس، توجه شنونده / خوانندگان را به خود جلب کرده است. در مواردی هم وجه هدایت / بازدارندگی متن، شنونده / خواننده را زیر چتر حمایت یا کنترل مولف-راوی مهار کرده است. البته همتشینی همه موارد، ضمن جهت دهی به شنونده / خوانندگان، در اغلب موارد آنها را به صحنی گشوده از برساخت واقعیت سوق داده است و استنباط آنان را در مواجهه با موضوع بازنمایی محدود نکرده است.

کلمات کلیدی:

گلستان سعدی، رتوریک گلستان، جابه جایی، مفصل بندی، پیام نیرو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2075289>

